

Cecilia Palmqvist
Verksamhetschef utbildning
cecilia.palmqvist@trelleborg.se
0410-73 46 76

Bildningsnämndens svar på begäran om yttrande över motion (VS), Bredda utbildningsutbudet och därmed göra Söderslättsgymnasiet mer attraktivt som första val

Ärendet

Motionen *Bredda utbildningsutbudet och därmed göra Söderslättsgymnasiet mer attraktivt som första val* lämnades in den 11 juli 2023 till kommunstyrelsens kansli undertecknad av ledamöterna i kommunfullmäktige Maria Böös och Tom Magnusson, Vårt Söderslätt, och anmäldes den 25 september till kommunfullmäktige som ärende som inkommit. Kansliet har den 10 oktober översänt motionen på internremiss till bildningsnämnden och för inhämtande av nämndernas synpunkter.

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige ska ge bildningsnämnden i uppdrag att utreda att starta

- Estetiska programmet med flera olika inriktningar: Musikproduktion, ljud, musik, sing and songwriter, media, bild, programmering, spelutveckling mm
- Sjöfartsutbildning
- Marinteknikutbildning

Det noteras att motionärernas förslag är att kommunfullmäktige beslutar att bildningsförvaltningen ska utreda att starta utbildningar. I bildningsnämndens svar är dock utgångspunkten att motionärernas intention egentligen var att föreslå kommunfullmäktige besluta att bildningsnämnden ska utreda.

Motionärernas argument för att göra Söderslättsgymnasiet mer attraktivt för elever att söka som förstahandsval är att bredda utbildningsutbudet med Estetiska programmet och med Sjöfartsutbildningen och Marinteknikerutbildningen.

Beredning

Förutsättningar för Estetiska programmet

Estetiska programmet är ett nationellt program med följande inriktningar;

Bild och formgivning,

Musik,

Dans,

Teater

Estetik och media.

De inriktningar som nämns i motionen som singer/songwriter, programmering och spelutveckling skulle kunna utgöra fördjupningskurser inom respektive inriktning, men utgör inte inriktningar. Utbudet av fördjupningskurser beslutas av rektor i enlighet med bildningsnämndens delegationsordning, punkt 11.3.

Bildningsnämnden tolkar motionärerna som att det är inriktningarna Bild och formgivning, Musik samt Estetik och media som avses.

Motionen är inlämnad till kommunstyrelsens kansli i juli 2023. Bildningsnämnden fattade beslut den 13 september 2023, § 150, om att utöka programutbudet på Söderslättsgymnasiet genom uppstart från och med läsåret 2024/2025 av Estetiska programmet inriktning bild och formgivning. Rektor fattade sedan beslut den 27 september 2023 på delegation om fördjupningskurser inom profil speldesign.

Bildningsnämndens synpunkter

En del av motionens förslag har blivit genomfört i och med att Estetiska programmet startas upp från och med läsåret 2024/2025 med inriktning Bild och formgivning, med profil speldesign. Bildningsnämnden anser därmed att det för närvarande inte föreligger behov av att utreda att starta upp *ytterligare* ett Estetiskt program med inriktningarna Musik samt Estetik och media.

Förutsättningar för Sjöfartsutbildningen och Marinteknikerutbildningen

Sjöfartsutbildningen och Marinteknikerutbildningen är så kallade riksrekryterande utbildningar. Marinteknikerutbildningen har inriktningarna El och elektronik samt Service och reparation. Sjöfartsprogrammet har inriktningarna Däck och Maskin. Godkännande för att bedriva de utbildningarna lämnas av Skolverket. Det är inte möjligt att bedriva Sjöfartsprogrammet och Marinteknikerprogrammet som nationella program. Att starta de två utbildningarna är sålunda inte ett beslut som kan fattas av en enskild utbildningsanordnare.

Gymnasieskolans utbud och dimensionering

Skollagen anger att när huvudmän som bedriver utbildning på gymnasial nivå bestämmer vilka utbildningar som ska erbjudas ska de väga in både elevers efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Varje kommun ska samverka med minst två andra kommuner om uppgifter i gymnasieskolan. Samverkan ska ske genom ett

avtal. De samverkande kommunerna bildar ett samverkansområde för utbildningen. Det samverkansavtalet ska avse planering, dimensionering och erbjudande av utbildning. Lagändringarna börjar gälla den 1 juli 2023 och tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas 2025. Trelleborgs kommun ingår i samverkansavtal med Skånes samtliga kommuner och västra Blekinge. De nya lagförändringarna med krav på samverkan kan medföra att programmen inte kan startas om samverkansparterna bedömer att utbudet av utbildningsplatser på programmen är tillräckligt. Möjligheterna för utbildningsanordnaren att själv bestämma vilka utbildningar som ska erbjudas hos utbildningsanordnaren påverkas således i högre grad av samverkansparterna än vad som var fallet tidigare.

Skånes kommuner har gjort en analys av utbudet och dimensioneringen av utbildningsplatser i gymnasieskolan i samverkansområdet. I rapporten framgår att:

Antagningsläget idag är att elevernas efterfrågan tillgodoses. Regionalt finns inget program där det är en brist på platser i avseendet att antal sökande är tydligt större än antal platser. Inte heller delregionalt finns det något program där det uppenbart saknas platser. Det är betydligt vanligare att program har ett överutbud; att det finns fler platser än sökande och i slutändan färre antagna än tillgängliga platser. Överutbudet är relativt sett vanligare på yrkesprogrammen jämfört med de högskoleförberedande programmen.¹

I nuläget erbjuds inriktningen Estetik och media på Estetiska programmet i Ystad, Malmö och Lund. Samma kommuner samt Vellinge kommun erbjuder inriktningen Musik. Från och med höstterminen 2024 erbjuds Estetiska programmet inriktning Bild och form på Söderslättsgymnasiet. Av Skånes kommuners analys för Estetiska programmet framgår att:

Av de högskoleförberedande programmen finns det idag ett överutbud i regionen för det estetiska programmet och teknikprogrammet. I stort sett samtliga delregioner har ett överutbud för dessa båda program med undantag för teknikprogrammet i Sydost där dock endast 30 elever antas. Teknikprogrammet har haft ett minskat söktryck under senare år, medan det varit stabilt för det estetiska programmet. För dessa två program finns det anledning att överväga att minska antalet platser. Här behövs hänsyn tas till de olika inriktningar i båda programmen, vilka i relativt stor utsträckning skiljer sig åt.²

Att utreda utökning av Estetiska programmet med fler inriktningar är svårt att motivera utifrån ovanstående analys, kravet på samverkan med övriga kommuner samt mot bakgrund av att Estetiska programmet redan finns på Söderslättsgymnasiet.

De riksrekryterande programmen berörs inte i Skånes kommuners analys. Hur arbetsmarknadsbehovet ser ut för de programmen behöver kartläggas inom ramen för en särskild utredning. Ungdomarnas efterfrågan på utbildningen kan dock redovisas då antagningsenheten har uppgifter gällande sökande inom samverkansområdet. Under de senaste 3 åren har elva elever inom

¹ Åkesson Caroline, Skånes kommuner 2023, Utbud och dimensionering gymnasial utbildning Skåne och västra Blekinge sid. 5

² Ibid sid. 21

samverkansområdet (varav en med hemkommun Trelleborg) sökt till Sjöfartsutbildningen. Ingen elev har sökt Marinteknikerutbildningen. Ingen av utbildningarna erbjuds inom samverkansområdet, den skola eleverna inom samverkansområdet sökt till är Törnströmska gymnasiet i Karlskrona.

Att utreda förutsättningarna för att starta Sjöfartsutbildningen och Marinteknikerutbildningen

Bildningsförvaltningens bedömning är att det krävs en utredning för att kartlägga och analysera vilka lokal- och utrustningsbehov som föreligger för att starta utbildningarna. Bildningsförvaltningen har i ett annat ärende gällande förutsättningar för att starta Restaurang och livsmedelsprogrammet fått kostnadsuppgifter på en lokal- och utrustningsutredning för det programmet. Kostnaderna för utredningen uppgick till cirka 140 tkr. Bildningsförvaltningen bedömer att en utredning av lokalförutsättningar och utrustning för de båda föreslagna utbildningarna uppgår till minst samma belopp. Vid sidan om utredningen om lokaler och utrustning behöver tillgången till personal med erforderlig kompetens utredas.

Eftersom Sjöfartsutbildningen och Marinmekanikerutbildningen är riksrekryterande program innebär det att det enligt gymnasieförordningen ska finnas en nationell efterfrågan på de kunskaper och färdigheter som utbildningen ger, ett nationellt intresse av att elever ska kunna rekryteras från hela landet, eller ett nationellt intresse av att enskilda elevers behov av kunskaper och färdigheter kan tillgodoses.³

Utredningsarbetet för att planera dessa utbildningar är mer omfattande än för nationella program, oaktat lokal- och utrustningsutredningen.

Bildningsnämndens synpunkter

Bildningsförvaltningen bedömer att utredningskostnaderna, efterfrågan från elever inom samverkansområdet och osäkerheten den innebär att Skolverket måste godkänna utbildningen inte motiverar att utreda möjligheten att starta Sjöfartsutbildningen och Marinmekanikerutbildningen

Sammanfattning

Bildningsnämndens svar på internremiss är att föreslå kommunstyrelsen rekommendera kommunfullmäktige att anse motionens förslag om att bildningsnämnden får i uppdrag att utreda att starta Estetiska programmet med inriktning Bild och formgivning som besvarat.

Avseende motionens förslag att utreda att starta Estetiska programmet med inriktningarna Musik, samt Estetik och media, föreslås kommunstyrelsen rekommendera kommunfullmäktige att avslå motionens förslag i denna del.

---

³ Gymnasieförordningen 5 kap. 12 §

Slutligen gällande motionens förslag att bildningsnämnden får i uppdrag att utreda att starta Sjöfartsutbildning och Marinteknikutbildning föreslås kommunstyrelsen rekommendera kommunfullmäktige att avslå motionens förslag i denna del.